

---

Rishigautamaproktam  
Umamaheshvarabahyapyupacharapujavarnanam

ऋषिगौतमप्रोक्तिं उमामहेश्वरबाह्याप्युपचारपूजावर्णनम्

Document Information



---

Text title : Rishigautamaproktam Umamaheshvarabahyapyupacharapujavarnanam

File name : umAmaheshvarabAhyApyupachArapUjAvarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya, puJA

Location : doc\_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | ugrAkhyah saptamAMshaH | adhyAyaH 22| 208-248||

Latest update : June 16, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

---

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

**Please help to maintain respect for volunteer spirit.**

---


Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

---

June 16, 2024

*sanskritdocuments.org*

---



---

Rishigautamaproktam  
Umamaheshvarabahyapyupacharapujavarnanam

---

ऋषिगौतमप्रोक्तं उमामहेश्वरबाह्याप्युपचारपूजावर्णनम्

---



(शिवरहस्यान्तर्गते उग्राख्ये)

गौतम उवाच

ततः पुष्पाणि सङ्गृह्य शिवमावायेच्छिवाम् ।

महादेव कृपासिन्धो विश्ववन्द्यपदाम्बुज ॥ २०८ ॥

आवाहयामि देवेश प्रसीद परमेश्वर ।

लक्ष्म्याद्विदेववनितापरिषेवितपादुके ॥ २०९ ॥

आवाहयामि देवेशि प्रसीद परमेश्वरि ।

गृडाण सोम विश्वात्मन्नासनं रत्ननिर्मितम् ॥ २१० ॥

अनन्तासन विश्वेश करुणासागर प्रभो ।

उमे सोमसमाश्रिते सोमार्धकृतशेषरे ॥ २११ ॥

नानारत्नसमाकीर्णमासनं प्रतिगृह्यताम् ।

अर्घ्यं गृडाणदेवेश सपुष्पं गन्धसंयुतम् ॥ २१२ ॥

शिवानन्तगुणग्राम सर्वाभीष्टप्रदायक ।

गृडाणार्घ्यं शिवे नित्यं सर्वावयवशोभिनि ॥ २१३ ॥

शिवप्रिये शिवाकारे नित्यं लङ्कतवरप्रदे ।

पादं गृडाण गौरीश उमपात्रस्थितं नवम् ॥ २१४ ॥

गृडाण देवि पादं त्वं वेदवेदान्तसंस्तुते ।

गृडाणायमनं शम्भो कल्पितं निर्मल प्रभो ॥ २१५ ॥

निर्मले निर्मलाकारे गृडाणायमनीयकम् ।

मधुपर्कं गृडाणेश सख्यिदानन्दविग्रह ॥ २१६ ॥

मधुपर्कप्रदानेन प्रीतो भव महेश्वर ।

मधुपर्कमिदं देवि स्वीकुरु प्रियशङ्करे ॥ २१७ ॥  
 मधुपर्कप्रदानेन प्रीता भव सुशोभने ।  
 शिव शम्भोऽमृतस्नानं स्वीकुरुष्व कृपानिधे ॥ २१८ ॥  
 सर्वतीर्थमय स्वाभिन् सर्वपावनपावन ।  
 शिवे पञ्चामृतस्नानं स्वीकुरुष्व शिवप्रिये ॥ २१९ ॥  
 सृष्टतीर्थोत्तमे शुद्धे तीर्थराजनिषेविते ।  
 शम्भो शुद्धोदकस्नानं स्वीकुरुष्व सुरोत्तम ॥ २२० ॥  
 प्रसीद कृपया भक्तं पाडि मां पार्वतीपते ।  
 शिवे शुद्धोदकस्नानं गृह्यतां मीनलोचने ॥ २२१ ॥  
 प्रसीद देवि दीनं त्वं पाडि मां शरणागतम् ।  
 सौत्तरीयं सङ्गडाण द्रुकूलमिदमुत्तमम् ॥ २२२ ॥  
 पाडि पाडि कृपासिन्धो करुणावरुणालय ।  
 सौत्तरीयं गृडाणोदं द्रुकूलं शङ्करप्रिये ॥ २२३ ॥  
 प्रसीद पाडि मां दीनमनन्यशरणं शिवे ।  
 उपवीतं गृडाणेश शम्भो यन्द्रार्धशेखर ॥ २२४ ॥  
 गृह्यतामुपवीतं यन्नवतन्तुविनिर्मितम् ।  
 देवि देवाधिदेवेशि यथाशक्त्युपकल्पितम् ॥ २२५ ॥  
 गृडाण यन्मनं देव नानागन्धोपकल्पितम् ।  
 प्रसीद पार्वतीनाथ शरणागतवत्सल ॥ २२६ ॥  
 गृडाण यन्मनं देवि कस्तूरीकुङ्कुमाञ्चितम् ।  
 विश्वं विश्वात्मिके पाडि विश्वनाथप्रिये सदा ॥ २२७ ॥  
 गृडाणाभरणानीश निरीश निगमाश्रय ।  
 विश्वाभरण विश्वेश रत्नाभरणभूषित ॥ २२८ ॥  
 गृडाणाभरणान्यम्भ सर्वाभरणभूषिते ।  
 सर्वप्रिये जगद्गन्धै जगदानन्दे शिवे ॥ २२९ ॥  
 गृडाण भिल्वपत्राणि पुष्पाणि य मठेश्वर ।  
 सुगन्धीनि नवानीश सभिल्वकुसुमप्रिय ॥ २३० ॥

गृडाणो भिव्वपत्राणि नूतनानि शिवप्रिये ।  
 नागपुत्रागमन्दारमालिकासमलङ्कृते ॥ २३१ ॥  
 दशाङ्गं गुग्गुलुं धूपं सगोघृतमनुत्तमम् ।  
 गृडाणो पार्वतीनाथ द्वाणतर्पणमादरात् ॥ २३२ ॥  
 दशाङ्गं गुग्गुलुं धूपं सगोघृतमनुत्तमम् ।  
 गृडाणो भक्तवरदे लक्ष्मीवाण्यादिसेविते ॥ २३३ ॥  
 साज्यं त्रिवर्तिविस्फूर्जद्दीपं शिव शिवापते ।  
 गृडाणानन्तसूर्याग्निचन्द्रप्रभ नमोऽस्तु ते ॥ २३४ ॥  
 साज्यं त्रिवर्तिविस्फूर्जद्दीपमीशानवल्लभे ।  
 गृडाणो चन्द्रसूर्याग्निमण्डलाधिकसुप्रभे ॥ २३५ ॥  
 शम्भो गोघृतसंयुक्तं परमात्रं मनोहरम् ।  
 सशर्करं गृडाणेश नित्यतृप्त महेश्वर ॥ २३६ ॥  
 शिवे गोघृतसंयुक्तं परमात्रं मनोहरम् ।  
 सशर्करं गृडाणाम्भ परमात्रप्रदायिनि ॥ २३७ ॥  
 शम्भो गृडाणो गन्धाढ्यमिदमायमनीयकम् ।  
 निवेदनान्ते देवेश कल्पितं शुद्धविग्रह ॥ २३८ ॥  
 शिवे गृडाणो गन्धाढ्यमिदमायमनीयकम् ।  
 शुद्धे शुद्धिप्रदे देवि शिववामाङ्गुलिनि ॥ २३९ ॥  
 नीराजनं गृडाणेश बहुदीपविरजितम् ।  
 स्वप्रकाश प्रकाशात्मन्प्रकाशितदिगन्तर ॥ २४० ॥  
 नीराजनं गृडाणाम्भ सूर्यचन्द्राग्निशोचने ।  
 प्रभापूरित (सम्पूर्णा) सर्वाङ्गे मङ्गले मङ्गलास्पदे ॥ २४१ ॥  
 शम्भो गृडाणो ताम्बूलमेलाकर्पूरसंयुतम् ।  
 प्रसीद भगवन् शम्भो सर्वज्ञामितविक्रम ॥ २४२ ॥  
 शिवे गृडाणो ताम्बूलमेलाकर्पूरसंयुतम् ।  
 प्रसीद सस्मिते देवि शिवालिङ्गितविग्रहे ॥ २४३ ॥  
 गृडाणो परमेशान सरत्ने छत्रयामरे ।  
 दर्पणं व्यजनं येश सर्वदुःखविनाशक ॥ २४४ ॥

गृडाणामे सुराराध्ये सरत्नेछत्रयामरे ।  
दर्षां व्यजनं याद्ये विधाधारे नमोऽस्तु ते ॥ २४५ ॥

प्रदक्षिणनमस्काराङ्गुडाण परमेश्वर ।  
नर्तनं य मलादेव नाट्यप्रिय नमोऽस्तु ते ॥ २४६ ॥

प्रदक्षिणनमस्काराङ्गुडाण परमेश्वरि ।  
नर्तनं य मलादेवि शिवनाट्यम्प्रिये शिवे ॥ २४७ ॥

अेवं प्रयत्नतः कृत्वा शिवयोःपूजनं शिवम् ।  
शिवं शिवां य यत्नेन पुनः सम्पूजयेत्पुनः ॥ २४८ ॥

॥ एति शिवरडस्यान्तर्गते ऋषिगौतमप्रोक्तं उमामहेश्वरबाह्याप्युपचारपूजावर्णनं सम्पूर्णां ॥

- ॥ श्रीशिवरडस्थम् । उग्राप्यः सप्तमांशः । अध्यायः २२ । २०८-२४८ ॥

- .. shrIshivarahasyam . ugrAkhyah saptamAMshaH . adhyAyaH 22 . 208-248..

Notes:

Having described about the UmāMaheshvara Dhyānam उमामहेश्वर ध्यानम् as part of the UmāMaheshvara Vrata उमामहेश्वर व्रत, Ṛṣi Gautama ऋषि गौतम further elaborates about the UmāMaheshvara Pūjā उमामहेश्वर पूजा by external means.

In this Chapter 22, Ṛṣi Gautama ऋषि गौतम further details about the UmāMaheshvara AṅgaPūjā उमामहेश्वर अङ्गपूजा with mantra मन्त्र.

Proofread by Ruma Dewan

---

—  
*Rishigautamaproktam Umamaheshvarabahyapyupacharapujavarnanam*

pdf was typeset on June 16, 2024

—  
Please send corrections to [sanskrit@cheerful.com](mailto:sanskrit@cheerful.com)

